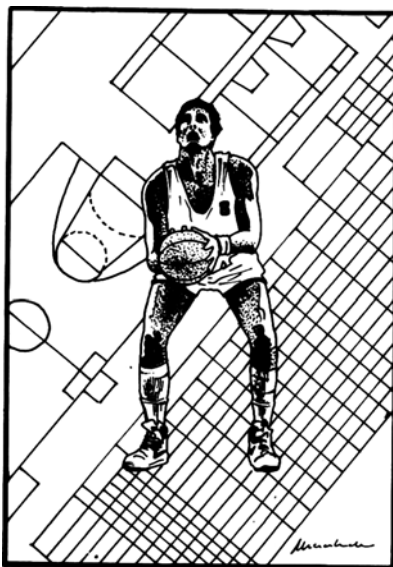

ANÀLISI DE LES ESTADÍSTIQUES EN BÀSQUET

María Jesús de la Pica González, llicenciada en EF

Després d'haver realitzat un estudi sobre diferents estadístiques utilitzades per clubs de 1ª, 1ªB i 2ª Divisió masculina i comparat els seus resultats amb els que s'obtingueren a través d'una sèrie d'enquestes realitzades a entrenadors i delegats de diferents categories, trobem que entre uns i altres hi ha diferències significatives.

Els criteris d'avaluació comprenen l'anàlisi percentual de cada una de les dades incloses tant en les estadístiques com en els qüestionaris.

Dibuix: Joan Anton Rovira

En bàsquet hi ha diversos mitjans per a mesurar tant el joc individual com el de conjunt, així com també la condició física dels jugadors. Un d'ells són els registres de joc o estadístiques: Gómez i Moll en donen la següent definició: "Les estadístiques són el mitjà més idoni per a conèixer el joc de conjunt i l'individual en situació real, és a dir, en el

partit. (...) requereixen una persona dedicada a anotar els detalls de cada partit i un procés estadístic de les dades recollides. S'usen en competició d'alt nivell, en el rendiment és una constant. (Gómez i al. 1980). No obstant, cal tenir en compte que els números que s'hi reflecteixen són freds i no analitzen raons o motius que els han creat. Un percentatge baix obtingut per un jugador durant un determinat partit no reflecteix de cap manera el motiu d'aquesta anomalia, que pot ser deguda a infinites causes, tant de tipus tècnic com moral.

De sistemes d'estudi que valorin el rendiment de jugadors o equips mitjançant les estadístiques, n'hi ha molts i molt diversos.

Aquest estudi pretén confirmar la validesa i l'eficàcia de les estadístiques, conèixer el procés de la seva elaboració, i realitzar una anàlisi de les dades que s'hi constaten.

Mètode

Subjects que intervenen en la investigació

Per a la realització d'aquest estudi fou necessari obtenir els models

GRÀFIC I: RESULTAT BUTLLETES DE CONTROL

Dades generals

Nom equip local	93,3
Nom equip visitant	93,3
Partit n ^o o jornada	33,3
Població	60
Data: dia i hora	86,6
Arbitres	46,6
Tipus competició o fase	53,3
Puntuació parcial	86,6
Puntuació total	73,3
Puntuació parcial cada 5 minuts	13,3
Puntuació arrossegada	6,6

Dades personals

Nom jugadors	100
Número dels jugadors	100
Temps jugat cada jugador	86,6
Personals:	
Atac	
Defensa	33,3
Intencionada	0
Individual	20
Per equip	100
Faltes tècniques	60
Bàsquets realitzats cada jugador	13,3
Canvis	100
Temps morts	33,3
Dibuix camp bàsquet	20
Lluites	93,3
Violació 30 seg.	26,6
	6,6

Dades sobre tècnica individual de defensa %

Pilotes robades:	33,3
En passada	13,3
En salt	0
Taps realitzats	60
Rebot defensiu	100
Errors defensius individuals	0

Dades sobre tècnica individual d'atac

Violacions:	%
Passes	53,3
Dobles	26,6
3 segons	26,6
Assistències	80
Pilotes perdudes	93,3
Pilotes recuperades	86,6
Tir:	
Safata	93,3
Mitja distància	93,3
Curta distància	93,3
Convertits-fallats.	100
Dreta-esquerra	93,3
Tirs lliures:	
Convertits	100
Fallats	100
Taps rebuts	13,3
Rebot ofensiu	100
Palmetjos:	
Aconseguits	13,3
Fallats	13,3

Dades sobre tàctica col·lectiva d'atac

Sistemes d'atac	%
Contraatacs:	0
Realitzats	6,6
Fallats	6,6

Dades sobre tàctica col·lectiva de defensa

Sistemes defensius	%
Contraatacs parats	0
Errors defensius col·lectius	20
Inclusió de l'estudi de l'equip visitant	40
Observacions	33,3

d'estadístiques de 15 clubs de bàsquet de la, 1^a i 2ª divisió masculina.¹

Paral·lelament es varen lliurar uns qüestionaris a deu persones que ocupen càrrecs d'entrenador o delegat en clubs de diferents categories.

Procediment

El procés seguit en l'estudi consta de dues parts:

En primer lloc, l'anàlisi de les estadístiques utilitzades per cada club i la comprovació del tipus de dades incloses en cada una d'elles. D'aquesta manera es constataren les dades reals incloses en les estadístiques.

A partir d'aquestes dades va confeccionar-se un model de butlleta de control de joc que podem considerar ideal.

En segon lloc, va procedir-se a l'anàlisi dels qüestionaris. D'aquesta manera van quedar reflectides les dades que als entrenadors els agradaria incloure en les seves pròpies butlletes. Igual que en l'apartat anterior, va realitzar-se una butlleta de joc a partir de les dades obtingudes.

Anàlisi de les dades

Les anàlisis de les estadístiques dels clubs i dels qüestionaris van fer-se per mitjà de percentatges (%). Dels percentatges de cada element que els equips i les persones enquestades inclouen en les seves butlletes, únicament van ser utilitzats per a l'elaboració de les dues butlletes esmentades anteriorment els que superaven un 50 % d'acceptació

La disposició de les informacions que contenen les butlletes resultants va efectuar-se a l'atzar, per la qual cosa l'ordre pot ser alterat.

Resultats

Un cop analitzades les butlletes i els qüestionaris, podem veure, en els gràfics 1 i 2 els percentatges obtinguts de cada una de les dades.

En els gràfics 3 i 4, s'hi representen les butlletes resultants, confeccionades a partir de les dades extretes de les estadístiques dels clubs i dels qüestionaris.

Conclusions

Les conclusions que hem obtingut provenen de l'anàlisi comparativa entre els resultats obtinguts en les butlletes de control de joc i en els qüestionaris.

Cal destacar, d'entrada, que el 100% de les persones enquestades va manifestar que estava d'acord amb les butlletes de control, que es consideren com un complement per conèixer el *rendiment* individual i de l'equip, d'una manera objectiva, durant una competició o una temporada. Tanmateix, en alguns casos s'argumenta que les butlletes han de ser ben combinades amb altres informacions (psicològiques, fisiològiques, etc.), ja que si no és així ens donen uns resultats molt freds. A l'hora de confeccionar la butlleta de control, el 70% ha procurat que fos el més completa possible i que comprenguéssim dades realment útils, però de forma que no la fessin complicada (s'hi denota una clara preocupació per la dificultat de la realització de la butlleta).

GRÀFIC II: RESULTATS QÜESTIONARIS

Preguntes realitzades	SÍ	NO
Esteu d'acord amb les estadístiques?	100	
Quines dades hi inclouria en la seva?		
Dades generals		
Nom de l'equip local	100	0
Nom de l'equip visitant	100	0
Partit n°	70	30
Població	70	30
Data: dia i hora	100	0
Àrbitres	80	20
Tipus de Competició	100	0
Puntuació total i parcial	90	10
Puntuació parcial cada 5 min.	70	30
Puntuació arrossegada	20	80
Dades personals:		
Nom Jugadors	100	
Número dels jugadors	100	
Temps jugat cada jugador	100	
Personals:		
Atac	80	20
Defensa	80	20
Intencionades	50	50
Individual	100	
Per equip	100	0
Faltes tècniques	90	10
Bàsquets realitzats	100	0
Canvis	90	10
Temps morts	50	50
Dibuix camp bàquet	100	0
Lluites	50	50
Violacions 30 seg.	50	50
Dades tècnica Individual atac		
Violacions:		
Passes	100	
Dobles	100	
3 segons	100	
Assistències	100	0
Pilotes perdudes	100	
Pilotes recuperades	100	
Tir:		
Safates	70	30
Mitja distància	100	
Curta distància	100	
Convertits-faltats	100	
Dreta-esquerra	80	20
Tirs lliures:		
Convertits	100	0
Fallats	100	0
Taps rebuts	40	60
Rebot ofensiu	100	
Palmetos:		
Aconseguits	50	50
Fallats	0	100
Dades tècnica individual defensa		
Pilotes robades	90	10
Taps realitzats	80	20
Rebot defensiu	100	0
Error defensius individuals	80	20
Dades tàctica col·lectiva d'atac		
Sistemes d'atac	70	30
Nº de contraatacs	60	40
Dades tècnica col·lectiva defensa		
Sistemes defensius	70	30
Contraatacs parats	50	50
Error defensius col·lectius	70	30
Faria una butlleta igual per l'equip contrari?	70	30

GRÀFIC III:

JUGADOR	N	PERÍODES DE JOC			
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

VIOLACIONS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ASSISTÈNCIES															
PASSADES															
PERDUTS															
PILOTES															
RECUPERADES															
REBOT OFENSIU															
REBOT DEFENSIU															
TAPS REALITZATS															

Butlleta resultant de l'anàlisi de les estadístiques dels clubs

TIRES LLIBRES

TANTEIG PARCIAL

TANTEIG FINAL

TIRES LLIBRES

SAFATES

SAFATES

EQUIP LOCAL:

EQUIP VISITANT:

POBLACIÓ:

COMPETICIÓ:

DATA HORA:

GRÀFIC IV:

EQUIP LOCAL:

EQUIP VISITANT:

ARBITRES:

POBLACIÓ:

COMPETICIÓ:

DATA HORA:

SAFATES

SAFATES

TIRES LLIBRES

TIRES LLIBRES

PARCIAL PARCIAL

TOTAL

SISTEMA DEFENSIU

TEMPS

MARCA D'OR

SISTEMES D'ATAC

TEMPS

VIOLACIÓ 30 seg.

JUGADOR	Núm.	PERSONALS	MINUTS JOGATS	VIOLACIÓ	PASS. DOBL. 3 seg.	ASSIST. PÉRD. RECUP.	PILOTES ROBADES	REBOT OFENSIU	PALPEIG	TAPS REALITZATS	REBOTS DEFENSIVS	CANVI	TANTEIG PARCIAL CADA S.
													5'
													10'
													15'
													20'
													25'
													30'
													35'
													40'

CONTRAATACS REALITZATS

CONTRAATACS ATURATS

ERRORS DEFENSIVS COLLECTIUS

Un resultat significatiu i que cal destacar és el que s'obtingué sobre la dada TÀCTICA COL·LECTIVA D'ATAC I DE DEFENSA. En les butlletes de control, el percentatge d'inclusió d'aquesta informació no ha superat el 3%. Tanmateix, segons els resultats de les enquestes, més del 50% dels entrenadors voldria incloure-l'hi. En qualsevol cas però, el 100% està d'acord en el fet que aquest tipus de dades són molt difícils de prendre en el transcurs d'un partit.

Cal assenyalar que hi ha grans diferències entre els resultats obtinguts amb les butlletes o bé amb els qüestionaris (tal i com queda ben reflectit en les respectives estadístiques resultants). Tots els entrenadors manifesten en el qüestionari la intenció d'incloure en les seves butlletes el major nombre possible de dades, però a l'hora d'elaborar-les la quantitat de dades queda reduïda. Una conclusió important que es dedueix de l'anàlisi dels qüestionaris és que l'ACTA dels partits ha de ser complement de la butlleta de control, perquè pot aportar dades no reflectides en la butlleta.

Pel que fa a la dada Estudi de l'equip contrari, tant sols un 40% de les butlletes dels clubs n'inclouïa alguna (no hi ha cap equip que realitzi una butlleta de control de l'equip contrari idèntica a la del propi equip local). No obstant, el 70% de les persones enquestades es mostra favorable a la inclusió d'aquest tipus d'informació.

El 80% de les persones enquestades ha manifestat que l'estadística ideal és la que reflecteix de manera objectiva i completa tot el que succeeix en un partit... No obstant, es deixa entreveure la preocupació davant la dificultat que suposa portar el control d'una butlleta d'aquestes característiques, per a la qual cosa caldrien una o dues persones molt ben preparades.

Aquesta butlleta ideal variarà en funció de la categoria en la qual s'hagi d'aplicar. En cas que s'apliqui en una categoria superior ha de ser el més completa possible, mentre que en categories inferiors no és necessari que ho sigui tant, ja que no es valora tant el rendiment.

En resposta a la pregunta referent a quina persona hauria d'encarregar-se d'omplir la butlleta, un 70% ha contestat que ho hauria de fer el delegat, un 10% l'entrenador, un 10% varies persones, i el 10% restant opina que hauria de fer-ho una persona entesa.

Totes aquestes conclusions poden resumir-se en una sèrie de punts que exposo a continuació:

- Les estadístiques reflecteixen el rendiment.
- Cal que siguin completes i fàcils de realitzar.
- S'hauran de complementar amb l'acta i amb altres dades psicològiques, fisiològiques i afectives del jugador.

- S'hi inclourà l'estudi de l'equip contrari.
- El contingut dependrà de la categoria a la qual s'hagi d'aplicar.
- Per portar el control d'una butlleta molt completa es necessita més d'una persona.
- No s'hi incorporen algunes dades no perquè no siguin necessàries, sinó perquè són difícils de realitzar.
- Hi ha dades que poden ser resumides en una de sola.
- L'estadística ha de ser complementada pel delegat.

NOTES:

1. Els clubs van ser escollits a l'atzar

BIBLIOGRAFIA

— GÓMEZ, J. i MOLL, J.A., *Tècniques d'entrenament i direcció* — Associació de Preparadors de Bàsquet. Separates Tècniques d'equip. Madrid: Augusto E. Pila Teleña, pàg. 105.

nº 1 a la 13. Separata nº 6, pàg. 102.